

Öppna röströstning!

En brott mot mänskliga rättigheter, tortyr i Marocko mot människor som uttrycker sin indignation mot Västsahara. Sverige bör inom EU verka för att Marocko ska respektera FN:s principer och att FN styrkan Minursos mandat omfattar övervakningen av respekten för mänskliga rättigheter i Västsahara, skriver Sverigedemokraterna och vill också se en folkomröstning om ett självständigt Västsahara.

Övervaka MR!

Sverige måste verka för att folkomröstningen kommer till stånd och att Minurso 2013 ska övervaka mänskliga rättigheter. Sverige bör också erkänna Västsahara, skriver Miljöpartiet i en riksdagsmotion.

– Den västsaharier som är för regeringen kan få många förmåner medan den som har en annan politisk uppfattning har det mycket svårt att få jobb eller ett värdigt liv.

–Världssamfundet har inte tagit sitt ansvar i Västsahara. Starka länder har i strid med folkrätten stöttat Marockos ockupation.

Frys associeringsavtalet!

I augusti 2012 tullbelade den nederländska regeringen jordbruksprodukter från Västsahara, eftersom man ansåg att de inte omfattas av EU:s avtal med Marocko. Vänsterpartiet anser att fler medlemsstater skulle göra samma.

FN har aldrig erkänt Marockos anspråk på Västsahara. Marocko har konsekvent struntat i FN-resolutioner. Sverige bör därför verka för att EU fryser associeringsavtalet med Marocko, skriver (V) i en motion till riksdagen.

Ökande plundring och rovdrift

Grönsaker, frukt och fiskprodukter med ursprungsmärkning Marocko kan nu välla in i Sverige – trots att varorna kommer från den ockuperade delen av Västsahara.

Den första oktober trädde EU:s nya handels- och jordbruksavtal med Marocko i kraft. EU-parlamentet röstade i februari ja till avtalet, trots att varor från det ockuperade Västsahara inte är utslutna.

Nu kommer framför allt tomater med ursprungsmärkning Marocko att välla in i Europa, trots att de kan ha växt på stora plantager utanför den västsahariska staden Dakhla, där bevattning från enorma icke förnyelsebara underjordiska sjöar möjliggör storproduktionen. Vinsterna hamnar i fickorna på ägarna; främst den marockanske kungen och franska jordbruksföretag. Det skriver Western Sahara Resource Watch i en rapport från juni i år.

”Det här är ett viktigt avtal, inte bara ekonomiskt utan också politiskt”. ”Jag tror att detta är bara början på en ny fas i relationerna EU-Marocko”. Så kommenterade EU:s utrikeschef Catherine Ashton nöjt det nya avtalet i februari.

Runt Dakhla ökar frukt- och grönsaksproduktionen i rasande fart. Cirka 6 500 marockaner arbetar i denna storproduktion. Nästan inga är västsaharier.

Det finns minst elva stora plantager där 95 procent av tomaterna, gurkorna och melonerna exporteras via Marocko och sedan ofta Frankrike. 60 000 ton exporterades 2010. Enligt marockanska regeringsplaner ska produktionen öka till 160 000 ton 2020.

– Frukten och grönsakerna konsumeras inte här. Hela tiden ser vi stora lastbilar som kör norrut, säger El Mami Amir Salem, ordförande i Kommittén mot tortyr i Västsahara och bosatt i Dakhla.

För odlingarna i det varma klimatet behövs naturligtvis stora vattenmängder. Den kungligt ägda odlingen Tiniguir fem mil från Dakhla, pumpar upp 153 liter vatten per sekund, skriver WSRW. Organisationens ordförande Erik Hagen berättar vid en föreläsning i Göteborg i september att vattnet kommer från stora underjordiska sjöar vars vatten naturligtvis inte är förnyelsebart.

– Det är rena rövarmentaliteten i området. Här finns en våldsam korruption, dålig förvaltning och kontroll. Detta är ju som ett ingenmansland. Vem har egentligen ansvar för vad som händer i den ockuperade delen av Västsahara? Marocko rapporterar ju inte till FN. Det är också en rovdrift och plundring på pelagisk fisk och fosfat, där man försöker att roffa åt sig så mycket som möjligt. Marocko tjänar fyra miljarder kronor på den västsahariska fosfaten varje år. Jämför det med de 250 miljoner kronor som de

Azuratomater från Marocko, köpta på Hemköp. Är det säkert att de inte kommer från Dakhla?

160 000 västsahariska flyktingarna får i bistånd, säger Erik Hagen.

Enligt FN:s dåvarande rättschef Hans Corell är det folkrättsvidrigt att skriva avtal med Marocko om det ockuperade västsahariska området. Om naturresurser ska utvinna måste det ske med västsahariernas tillstånd och vinsten tillfalla dem.

Agridak är en annan odling. Den ägs av Groupe Kabbage, som är aktiv inom många

sektorer i den marockanska ekonomi och styrs av borgmästaren i Agadir, Tariq Kabbage. Han har investerat i stora jordbruksprojekt i Brasilien tillsammans med Marockos fiskeri- och jordbruksminister Aziz Akhannouch enligt WSRW:s rapport. Groupe Kabbage står också bakom Domaine Abbes Kabbage, DAK, som sysslar med jordbruksbranschen.

Märkning och kontroll av grönsakerna i Marocko görs av kontrollorganet EACCE som ligger under marockanska jordbruksdepartementet men som har kontor även i Dakhla och El Aaiún enligt rapporten. Men EU kräver att märkningen bara får göras av produkter som kommer från berörda land. Och Dakhla och El Aaiún ligger i den ockuperade delen av Västsahara.

Både Axfood och Coop i Sverige uppger att man ställt krav på att bara få tomater av märket Azura som verkligen är odlade i Marocko – inte den ockuperade delen av Västsahara. Vem kan lita på att det verkligen blir så?

Azura Groups kontrolleras av marockanen Mohamed Tazi och fransmännen Jean-Marie Le Gall och Pierick Puech.

Andra märken att hålla ögonen öppna för är Idyl, Etoile du Sud, Les Domaines och AH. Det senare är en holländsk stormarknad Albert Heijn, som märker tomater som om det vore deras egen produktion.

Text: Lena Thunberg

Fyra norska ungdomar från politiska ungdomsförbund utvisades ur Västsahara 6 november.

med vårt agerande, blev dom aggressiva. Så vi frågade inget mer om detta. Vi fick senare veta att den marockanske inrikesministern hade sagt att alla som blev utkastade var journalister, berättar Pål Spjelkavik.

Norrmännen hade kommit till Västsahara för att träffa människorättsaktivister och skaffa sig information om FN:s arbete i området som en del i ett samarbetsprojekt mellan olika norska organisationer.

– Det är tråkigt att vi reste hela vägen till

Västsahara utan att få träffa och fråga västsaharier om hur de upplever FN:s arbete, sa Pål Spjelkavik.

– Vi uppfattade stämningen som obehaglig och vi misstänker att vi har varit övervakade hela tiden när vi gått ut för att köpa mat och vatten.

– Det är en mycket spänd situation i de ockuperade delarna nu efter Christopher Ross besök. Det sammanföll med två betydelsefulla datum. 6 november 1975 ägde Gröna

Marschen rum. 8 november 2010 stormade marockansk militär protestlägret Gdeim Izik.

De 21 spanjorerna var representanter för olika solidaritetsrörelser samt politiska partier. Tre av dem besökte aktivisten Hasana Duihi, ASVDH, när 20 poliser uppmanade dem att omedelbart sätta sig en taxi mot Marocko. De utvisades utan förklaring när de nyss anlänt till El Aaiún och kördes till Agadir och Marrakech.

Lena Thunberg